

Ельмір Райс

3 нотатника песиміста

(з англійського)

Глибоко закорінена думка, що життя песиміста сповнене розпачем, тоді як життя оптиміста — є неперервною солодкою піснею. Кожний, хто зупиниться над цією думкою, відразу переконається, яка вона неслухна: чиж не ясно, що людина, яка вірить в „світлу сторону життя“, буде смертельно нещасливою, як що, припустім, життя зачне їй показувати лише свою „темну сторону“? В таких прикрім випадку оптиміст нічого не потрафить зробити, а робити щось деж суть оптимізму. Тим часом, людина, яка не дуже вірить в „світлу сторону“, — є приємно здивована, коли десь та „світла сторона“ йому покажеться...

Я здригаюся на думку, до чого мусить бути подібне життя оптиміста! З року в рік вірити в якесь Ельдорадо, в наглу щасливу зміну, в манну, що спаде з неба, в чудо, що поладнає всі наші неполаджені справи, — і нести на плечах — день за днем — тягар дійсного життя! В таких обставинах треба бути хіба дуже грубоскірим оптимістом, щоби не спуститися на дно. Я переконаний, що всі самогубці (окрім тих грубоскірих) — це непоправні оптимісти.

Візьміть, натомісць скінченого песиміста — візьміть мене! Я не вірю, щоби життя могло щось дати, окрім приємности — жити взагалі. Отже я все приготований на найтяжче. Хмара віщує мені не блакитне небо, лиш можливість дощу і запалення легенів. Не маю я перебільшеної віри в інтелігентність шоферів; все уважаю на червоне світло і зараз хапаю — за ріжок. Несподівано зазнав я кілька приємних річей, отже пережив кілька милих хвилин. Кожного разу я переконаний, що ця радість вже не повториться, а коли повторюється — я знову приємно „розчарований“.

Далекий я від того, щоби любити моїх земляків, дивлюся на них з підозрінням. Не вірю людям „на слово“, ані не „шукаю доброго в них“. Таким способом не витрачаю непотрібно часу, ні снаги на приставання з хмарою людей, які мене не цікавлять і уникаю розчарувань, яких не уникають оптимісти. Від приятелів не жду нічого, але за те щиро буваю зворушений, коли випадково стрічаю з їх боку льоляльність і пошанівок.

Я письменник; пишу комедії. Але все був тої гадки, що ніколи їх добре не навчуся писати (погляд богато кого з тих, що розуміються на річі). Тому, коли мені часом удасться написати щось добре, дуже тішуся. Перед кількома роками

я залишив спроби писати так, як потребує публіка. Почасти тому, що не думаю, щоби хтось знав, чого він потребує (найменше сама публіка), а головню тому, що я не дуже шаную публіку і не дуже палюся приподобатися їй. Внаслідок того, я не дуже радію з загальних похвал, за те й зовсім нічого собі не роблю з холодности загалу.

М. Л.

З пресового фільму

Наше журі для присудження літературної нагороди помилилося. Не побачило „безсмертного“ під самим своїм носом. А саме в найінтелегентнішим галицьким часописі—в Гро м а д. Г о л о с і. Справді, чи читали де колись отаке:

Всі, хто лиш знає,
Що завтра може бути ще гірше,
Як сього ня буває..
Сильні вірою в успіх, а не в роспуки —
Всі! Всі подаймо собі дружні руки!

Ессе поета! А називається О. П. Білозерський... Не зважаючи на різниці, які ділять Ві с т н и к від Г р о м. Г о л о с у, уважаємо, що йому певне належала перша нагорода. Правда, не без іраціоналізму тут націоналістичного (автор з н а в, що буде гірше, та ві р и т ь, що буде краще!). Але рефрен має першорядну вартість—єдиний фронт! Колиб кандідаг вже не одержав нагороди то можнаб бодай поручити його вірш, як гимн всеукраїнського національного конгресу..

Або в тім самім числі Г р о м. Г о л (з приводу голоду на Україні):

Европо! Ти скажена собако,
Що все наш хліб ти пожирала.

а потім таке:

А-а-а-а! Скільки тут крові як вина
О-о! Як багато тутки мяса.

Хіба не гарно? І подумати, що автор не використав ще цілої гамм голосівок, скільки то ще варіантів лишається, напр.:

У-у-у! Які дурниці я плету! і т. п.

А кінчиться вірш просто драматично:

Спалю весь світ,
І запалає вся земля!!!
Ха! ха! ха! ха! ха! ха! ха! ха!

Ану, чи потрафить хто з вас так сміятися? Навіть читаючи вступні статті Г р о м. Г о л о с у не потрафите! Байронівський демонізм! Шкода, що нагороду не дістали радикальні поети.

—о—

Попри драму знаходимо в радикальнім часописі гумористику. А саме ухвали козавої конференції УСРП. В тих ухвалах м. ін. читаємо, „що тільки змагання за новий справедливий соціалістичний лад може усунути нужду, голод, анархію“. В СССР панує „соціалістичний лад“, усунуно й нужду, голод і анархію?

—о—

В Меті (ч. І) про москвофілів „Ніхто не може взяти за зле... якійсь частині українського громадянства, коли вона у своїй політичній